

To: [redacted]@gelderland.nl]
From: [redacted]
Sent: Tue 3/1/2022 10:50:49 AM
Subject: Re: concept-beantwoording email [redacted]
Received: Tue 3/1/2022 10:50:51 AM

Top Dankjewel
Met vriendelijke groet,

Projectleider Windenergie
06 [redacted] | [redacted]@gelderland.nl | www.gelderland.nl
werkdagen: [redacted]
≡ provincie
Gelderland

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Datum: dinsdag 1 maart 2022 om 10:49
Aan: [redacted]@gelderland.nl>

Onderwerp: RE: concept-beantwoording email [redacted]

Yes, ziet er goed uit hoor! Korte aanvulling zoals gevraagd:

- Een inventarisatie van aanvullende onderzoeksvragen. Omdat het aantal windmolenparken in Nederland de komende jaren zal toenemen, kan het daarnaast zinvol zijn om de gezondheidseffecten van geluid te monitoren op landelijk niveau. In opdracht van het ministerie van EZK brengt het RIVM op dit moment in kaart welke onderzoeksvragen er leven bij bewoners, de lokale en regionale overheden en bij de betrokken ministeries. PM @ [redacted] kunnen we al wat meer hierover vertellen? Is dit bijvoorbeeld meegenomen in het onderzoeksprogramma voor laagfrequent geluid? >> Programma bijgevoegd. Ik zou het hierbij laten en aangeven dat je openstaat voor inhoudelijke vervolgvragen. Dan laat je het bij [redacted] en kan zij op maat vragen wat ze wil. Vragen en antwoorden interessant voor een FAQ op de site waarnaar je in het vervolg kun doorverwijzen. Zou ik ook afstemmen met [redacted]

Evt toe te voegen: [Onderzoeksprogramma Laagfrequent geluid \(LFG\): Stand van zaken en aanbevelingen voor vervolgonderzoek \(rivm.nl\)](#)

Groet [redacted]

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Verzonden: maandag 28 februari 2022 14:44
Aan: [redacted]@gelderland.nl>
Onderwerp: FW: concept-beantwoording email [redacted]

Hoi [redacted]
Lukt het jou om hier vandaag of morgen nog op te reageren?
Bedankt alvast!
Met vriendelijke groet,

Projectleider Windenergie
06 [redacted] | [redacted]@gelderland.nl | www.gelderland.nl
werkdagen: [redacted]
≡ provincie
Gelderland

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Datum: donderdag 24 februari 2022 om 12:17
Aan: [redacted]@ermelo.nl" [redacted]@ermelo.nl>, [redacted]@putten.nl>, [redacted]
[redacted]@gelderland.nl>

Onderwerp: concept-beantwoording email [redacted]

Zie hierbij de concept beantwoording van de mail van [redacted] Graag zie ik jullie opmerkingen tegemoet.
@ [redacted] wil jij nog even kijken naar het gezondheids-kopje?

Groet [redacted]

Geachte [redacted]
Hartelijk dank voor uw email en fijn dat u alsnog uw vragen aan ons stelt. Als u bij Prowind aangeeft welke vragen u nog niet beantwoord heeft gezien, gaan we ervan uit dat deze alsnog beantwoord worden.
Over uw vragen aan ons het volgende:

000000002

- **De provincie en gezondheid:** De gemeenten hebben de provincie inderdaad verzocht om het bevoegd gezag te blijven. De provincie heeft dit verzoek in behandeling genomen, maar moet er nog wel een definitieve uitspraak over doen. Tot die tijd is het nog niet zeker of de provincie het bevoegd gezag zal zijn. Gezondheid is een groot goed en wordt ook in de besluitvorming over windprojecten uiterst serieus genomen. In het samenwerkingsverband van alle Nederlandse provincies – het Interprovinciaal Overleg (IPO) – volgt de provincie de laatste inzichten en kennis over de gezondheidseffecten van windturbines. Ze heeft in dit overleg bij het Rijk aangedrongen op heldere informatie en eenduidige voorlichting hierover. Naar aanleiding hiervan is onlangs een expertise punt opgericht, zie <https://www.rivm.nl/windenergie/expertisepunt-windenergie-gezondheid>. Er is een factsheet Windenergie en geluidhinder uitgebracht (zie bijlage) en daarnaast is er extra onderzoek aangekondigd. Dit betreft:

- Een vragenlijstonderzoek van het RIVM naar de manier waarop mensen risico's waarnemen van hun leefomgeving, hun leefstijl en van infectieziekten. Daarvoor is ook een steekproef getrokken van 3500 adressen in de buurt van windmolenparken. De uitkomsten van dat onderzoek komen naar verwachting in de loop van 2022 beschikbaar.
- Een inventarisatie van aanvullende onderzoeksvragen. Omdat het aantal windmolenparken in Nederland de komende jaren zal toenemen, kan het daarnaast zinvol zijn om de gezondheidseffecten van geluid te monitoren op landelijk niveau. In opdracht van het ministerie van EZK brengt het RIVM op dit moment in kaart welke onderzoeksvragen er leven bij bewoners, de lokale en regionale overheden en bij de betrokken ministeries. PM @ [redacted] kunnen we al wat meer hierover vertellen? Is dit bijvoorbeeld meegenomen in het onderzoeksprogramma voor laagfrequent geluid?

Ook bij de besluitvorming over het windpark Horst en Telgt let de provincie erop dat de relevante inzichten worden meegewogen. (Dit zal ze ook dan als ze niet als bevoegd gezag optreedt) Deze kennis zal met name relevant zijn als het bevoegd gezag geluid- en slagschaduwnormen gaat vastleggen voor het windpark. Gezondheid is een complex onderwerp en zoals de RIVM ook aangeeft kunnen persoonlijke en contextuele factoren invloed hebben op de hinderbeleving van windturbines. Ook zijn er nog geen eenduidige bewijzen gevonden voor een relatie tussen de hinder en gezondheidseffecten (zoals slaapverstoring en hart- en vaatziekten). De provincie spant zich maximaal in om de huidige kennis hierover te betrekken in de plannen, maar gezien de complexiteit kunnen hier uiteraard geen garanties over worden afgegeven. Als er in de toekomst klachten zouden ontstaan is de GGD het eerste aanspreekpunt. Samen met de betrokken overheden en exploitant kan dan worden onderzocht wat de passende vervolgstappen zijn.

- **Belangen en wensen van omwonenden** Uitgangspunt voor de gemeenten Ermelo en Putten is dat er een zorgvuldige belangenafweging plaatsvindt bij de besluitvorming over het windpark. Dit betekent dat ook de belangen van omwonenden ook bekend en zichtbaar meegenomen moeten worden in de toekomstige besluiten. Het hoeft niet te betekenen dat alle wensen gehonoreerd worden. Wel moet inzichtelijk zijn hoe er met wensen en zorgen wordt omgegaan. Over de wijze waarop omwonenden precies worden betrokken we nog met elkaar in gesprek. Mogelijk dat we een klankbordgroep samenstellen, maar het kan bijvoorbeeld ook zijn dat we aan de hand van thema's werkgroepen inrichten. U wordt daar later nog over geïnformeerd.

In uw mail uit u vervolgens nog uw ongenoegen over de gang van zaken rondom de intentieverklaring in relatie tot het verkrijgen van een financiële tegemoetkoming. Wij verdiepen ons nog in de feiten en zijn er ook over in gesprek met Prowind. Zodra hier iets over te melden is hoort u van ons.

We vertrouwen erop u op dit moment met het vorenstaande voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben, dan weet u ons te vinden.

Met vriendelijke groet,
Mede namens Gelderland en Putten,

Ondertekening Ermelo?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Projectleider Windenergie

06 [redacted] @ gelderland.nl | www.gelderland.nl

werkdagen [redacted]

≡ provincie

Gelderland

Van: [redacted]@gmail.com" [redacted]@gmail.com>

Datum: donderdag 17 februari 2022 om 19:59

Aan: [redacted]@ermelo.nl>, [redacted]@ gelderland.nl> [redacted]
[redacted]@putten.nl>

Onderwerp: Windpark Horst & Telgt

Beste [redacted] en [redacted]

000000003

Voor de online bijeenkomsten die deze week gehouden zijn/worden mochten wij op voorhand onze vragen mailen. Dat hebben we gedaan en [REDACTED] van Prowind heeft aangegeven dat de vragen doorgestuurd waren en op de avond zelf behandeld zouden worden. Dat is niet in alle gevallen gebeurt, hopelijk komt de rest nog ter sprake in het verslag.

Hieronder twee van onze vragen die ik hierbij van een concreet verzoek voorzie:

- *Nu we weten dat er het verzoek ligt aan de provincie om bevoegd gezag te blijven is onze vraag: in hoeverre doet de provincie iets met de gezondheidsklachten die nu spelen bij omwonenden van andere windparken en kan de provincie garanderen dat bij de bouw van dit windpark deze klachten niet voorkomen. Zo ja, hoe dan en zo nee: gaat duurzaamheid boven leefbaarheid en gezondheid.*
- *In de brief van de gemeenten Ermelo en Putten staat dat zij veel waarde hechten aan onze belangen en wensen. Hoe wordt dit ingevuld?*

Tijdens de bijeenkomst werd aangehaald dat Prowind alle direct betrokkenen een zgn intentieverklaring voor akkoord van de bouw van het windpark wil laten tekenen. Dat wilden ze al in november maar is nu, begrijp ik, een actie die komt na verschijnen van het MER rapport (ergens dit jaar dus).

Ik vermoed dat er geen wettelijke regeling is die dit verbiedt dus hierbij aan u, als betrokken gemeenten en bevoegd gezag, de vraag om richting Prowind het dringende dan wel dwingende verzoek te doen deze actie te schrappen en de omwonenden hierover te informeren. Het voelt als een oneerlijk spel met geld in de hoofdrol.

Het tekenen van deze verklaring zet ons op achterstand wanneer wij bezwaren willen indienen. We krijgen wel een financiële tegemoetkoming als we tekenen maar niet als we niet tekenen. Het is voor ons momenteel onzeker wat de gezondheids- en financiële gevolgen zijn van de plaatsing van de windturbines. Wat betreft de gezondheidsproblemen hoeft u alleen maar het nieuws te volgen en als we het gaan hebben over de waardedaling van onze woning geeft Prowind niet thuis. Andersom, als we niet tekenen lopen we een compensatie mis en is het allerm minst zeker of en zo ja wanneer een eventuele rechtvaardige compensatie verkregen wordt. Hierdoor worden we in een hoek gedrukt waar we niet willen zitten. Het is eerlijker om dit traject zonder voorwaarden te lopen en dat geldt voor alle partijen. We hebben dan een evenwichtige situatie waarbij van dwang en chantage geen sprake meer is.

Het betrekken van de direct omwonenden door Prowind was voor de gemeente reden om hen als bouwer van dit windpark te kiezen. Of het de bedoeling is dat zij van deze 'dwang' methode gebruik maken vragen wij ons af.

U, als gemeenten Ermelo en Putten, hecht waarde aan onze belangen en wensen. Het niet hoeven tekenen van deze verklaring is voor ons van groot belang en dus ook een grote wens.

Het is uw verstandig voornemen om de omwonenden rust te geven in dit proces. Door deze perverse prikkel uit de intentieverklaring te halen ontstaat wat ons betreft op dit vlak voldoende rust.

Mocht u nog vragen hebben dan kunt u altijd mailen of bellen

Met vriendelijke groet

[REDACTED]